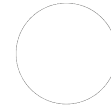

Projekt MARA - przystępujemy do kolejnych działań

Powiat Hajnowski w porozumieniu z Politechniką Białostocką bada możliwość wdrożenia innowacyjnych modeli transportu w regionie.

W tym celu od 2018 r. samorząd w roli partnera bierze udział w międzynarodowym projekcie badawczym *MARA - Mobility and Accessibility in Rural Areas - New approaches for developing mobility concepts in remote areas* (Mobilność i dostępność na obszarach wiejskich). W przedsięwzięciu uczestniczy 12 partnerów z 9 krajów, a liderem jest Ministerstwo Energetyki, Digitalizacji i Infrastruktury z Niemiec (Mecklenburg-Vorpommern). Tematem wiodącym projektu jest zrównoważony transport i ruch turystyczny na obszarach peryferyjnych państw basenu Morza Bałtyckiego. Docelowo projekt ma przyczynić się do podniesienia mobilności mieszkańców i turystów w naszym regionie. Inicjatywa realizowana jest finansowana przez Program Interreg Baltic Sea 2014-2020.

Dotychczas Powiat Hajnowski w porozumieniu z partnerem wiodącym - Politechniką Białostocką, zrealizował szereg przedsięwzięć mających na celu opracowanie studium badawczego innowacji, jakim jest system transportowy z wypożyczeniem rowerów elektrycznych. Dlaczego rowery? Przeprowadzona analiza SWOT wskazuje na duży potencjał rozwoju koncepcji e-bike w regionie Puszczy Białowieskiej ze względu na atrakcyjną sieć już dostępnych tras rowerowych, ich potencjał komunikacyjny (szlaki spinają siedziby gmin powiatu hajnowskiego, prowadzą do turystycznych atrakcji regionu - przyrodniczych i kulturowych) oraz perspektywę rozwoju.

Baza wyjściowa, czyli rowerowy potencjał regionu

Na terenie powiatu hajnowskiego wytyczonych zostało 20 tras rowerowych (w tym Green Velo) o łącznej długości ok. 678,3 km. Cztery z nich mają przebieg pętlicowy, jedna, o długości 58 km, poprowadzona jest w Polsce i na Białorusi korzystając z przejścia granicznego dla pieszych i rowerzystów w Białowieży. A od 2020 r. w wyniku realizacji projektu przez Powiat Hajnowski, na kanwie Białowieskiego Szlaku Transgranicznego uruchomiono Szlak bioróżnorodności Puszczy Białowieskiej o długości ok. 26 km. Na tym nie koniec - w 2021 r. w powiecie zostanie utworzony tematyczny szlak bioróżnorodności Regionu Puszczy Białowieskiej i Doliny Narwi. Trasa, opracowana na bazie istniejących szlaków rowerowych, będzie biegła przez stare, puszczańskie wsie i osady a także dolinę górnej Narwi, zostanie także uzupełniona o małą infrastrukturę rowerową. Na to realizację tego zadania Samorząd Powiatu Hajnowskiego otrzymał dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego 2014-2020 (zobacz więcej w artykule: [Promocja turystyki i Puszczy Białowieskiej w 2021 r. - nowe okno](#)).

Potencjał turystyki rowerowej zwiększy także trwająca do 2021 r. przebudowa drogi wojewódzkiej nr 685 łączącej Hajnowkę - stolicę Powiatu Hajnowskiego z Białymstokiem - stolicą Województwa Podlaskiego - inwestycja zakłada budowę ścieżki rowerowej biegnącej równolegle w stosunku do pasa drogowego. Równolegle w regionie trwają przymiarki do budowy ścieżki rowerowej Hajnowka - Białowieża.

Dotychczasowe działania w ramach projektu

Mając na względzie perspektywę rozwoju turystyki w regionie, Starosta Hajnowski podjął decyzję o realizacji projektu mogącego w przyszłości zrewolucjonizować kanały komunikacji w regionie. A zmiany są potrzebne - jak wskazują badania ankietowe przeprowadzone przez Politechnikę Białostocką oraz Zespół MARA - Powiat Hajnowka w 2019 r., ankietowani - turyści oraz mieszkańcy wskazali na potrzebę integracji systemów transportowych oraz budowę regionalnych systemów rowerowych z aplikacją mobilną. Potrzeba wypracowania nowych, alternatywnych kierunków mobilności w regionie Puszczy Białowieskiej została równie mocno

zaakcentowana podczas dwóch spotkań fokusowych prowadzonych przez pracowników Politechniki Białostockiej z różnymi grupami interesariuszy, które odbyły się w dniach 21.10.2019 i 4.11.2019. w Hajnówce. Gospodarzami obu warsztatów był samorząd Powiatu Hajnowskiego oraz Politechnika Białostocka.

Budowa koncepcji wypożyczalni rowerów elektrycznych

Przez ostatnie miesiące w porozumieniu z zespołem z Politechniki Białostockiej oraz partnerami z basenu Morza Bałtyckiego intensywnie pracowaliśmy nad Action Plan ujmującym kierunki rozwoju mobilności regionu z wykorzystaniem e-nowinek. Dokument wskazuje na potrzebę opracowania koncepcji regionalnego produktu sieciowego opartego na integracji tras rowerowych oraz innowacyjnych technologii zwiększających atrakcyjność tego środka transportu. Przed nami kolejny krok – na zlecenie samorządu Powiatu Hajnowskiego opracowana zostanie gotowa koncepcja uruchomienia systemu stacji ładowania rowerów elektrycznych oraz wypożyczalni rowerów w trzech punktach na terenie regionu wraz z określeniem form i ram współpracy samorządu z podmiotami zewnętrznymi - „Wieloaspektowa analiza wykonalności prawnej i uruchomienia systemu stacji ładowania rowerów elektrycznych oraz wypożyczalni rowerów w trzech lokalizacjach na terenie Powiatu Hajnowskiego, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz.U.2020, poz. 908) oraz przepisów związanych z wdrożeniem projektów unijnych”. Badania ruchu turystycznego, przeprowadzone przez Zespół MARA – Powiat Hajnowski wskazały, że punkty stacji ładowania powinny znaleźć się w miejscach Hajnówka, gminie Narewka oraz Centrum Turystyki i Promocji Kraina Żubra (Parking Zwierzyniec). Kompleksowa analiza wskaże najkorzystniejszy model współpracy oraz parametry techniczne stacji oraz rowerów, co pozwoli wdrożyć innowację w przyszłości, przy relatywnie niskich kosztach nakładu.

Prace nad dokumentem trwają, kolejnym etapem będzie seria spotkań z firmami transportowymi, mieszkańcami oraz przedstawicielami samorządów.

Wdrożenie i rozwój nowych, przyjaznych środowisku środków transportu (w szczególności pojazdów elektrycznych, takich jak e-rower czy skuter elektryczny) w regionie Hajnówki w znaczący sposób wzbogaci istniejący system transportowy o innowacyjne i bardziej ekologiczne rozwiązania. Rozwój koncepcji opartej na elektrycznych środkach transportu (a także tradycyjnej komunikacji rowerowej) w powiecie będzie miał bowiem duże znaczenie również z punktu widzenia ochrony środowiska. Jest to szczególnie ważne dla regionu Puszczy Białowieskiej (jednego z najcenniejszych kompleksów leśnych w Europie, wpisanego na listę UNESCO). Poprawi to jakość powietrza i zmniejszy hałas związany z transportem drogowym. Obecnie ruch samochodowy i nieliczne przedsiębiorstwa są głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza w regionie. Elektryczne środki transportu mogą w przyszłości stać się jedną z najważniejszych form transportu w regionie.

Katarzyna Miszczuk

Barbara Budnik

Starostwo Powiatowe w Hajnówce

grafika poglądowa: rozwój koncepcji e-rowerów w regionie, wartość projektu: 77.660,00

Projekt MARA:

- 12 partnerów z 9 krajów
- Całkowita wartość projektu: ponad 2,3 mln euro, w tym budżet powiatu hajnowskiego jako partnera to **77.660,00** euro
- Badania dot. możliwości rozwoju koncepcji e-rowerów w regionie